

Sporočilo za javnost Luxembourg, 20. novembra 2018

Direktiva EU o poplavah iz leta 2007 je na splošno imela pozitivne učinke, vendar revizorji opozarjajo, da je treba zdaj izboljšati načrtovanje in izvajanje

Po ugotovitvah v novem poročilu Evropskega računskega sodišča je direktiva EU iz leta 2007 privedla do napredka pri ocenjevanju poplavne ogroženosti, vendar je treba zdaj izboljšati načrtovanje in izvajanje zaščite pred poplavami. Revizorji opozarjajo, da še vedno obstajajo veliki izzivi, ki se nanašajo na veliko bolj celovito vključevanje podnebnih sprememb, zavarovanja za primer poplave in prostorskega načrtovanja v obvladovanje poplavne ogroženosti, ter kritično ocenjujejo slabosti pri dodeljevanju sredstev.

V Evropi so od leta 1985 poplave vse pogostejše. Trend zadnjih let je pokazal, da je bilo evidentiranih več kot dvakrat toliko hudourniških poplav od srednjega do velikega obsega kot konec osemdesetih let prejšnjega stoletja. Ker se podnebje spreminja, se EU srečuje z močnejšim deževjem, hujšimi nevihtami in dviganjem morske gladine. Po navedbah Evropske agencije za okolje bodo posledice poplav rek, pluvialnih poplav in poplav obalnih območij v Evropi zaradi večje pogostosti in intenzivnosti lokalnih in regionalnih poplav na splošno vse hujše. Raziskave Medvladnega panela za podnebne spremembe in druge raziskave kažejo, da bodo padavine po vsej Evropi verjetno postale intenzivnejše in da se bo morska gladina še dvigala. Raziskave so pokazale, da bi lahko škoda, ki jo povzročijo poplave, do 2020-ih let dosegla 20 milijard EUR na leto, do 2050-ih let 46 milijard EUR na leto, do 2080-ih let pa 98 milijard EUR na leto.

Revizorji so preverili, ali preprečevanje poplav, zaščita pred njimi in pripravljenost nanje v skladu z direktivo o poplavah temeljijo na dobri analizi in ali je verjetno, da bo uporabljeni pristop uspešen. Revizorji so obiskali projekte v povodjih v osmih državah članicah: v Sloveniji, Italiji, Španiji, na Portugalskem, v Romuniji, Bolgariji, Avstriji, na Češkem in Nizozemskem.

„Še vedno obstajajo pomembni prihodnji izzivi, ki se nanašajo na veliko bolj celovito vključevanje podnebnih sprememb, zavarovanja za primer poplave in prostorskega načrtovanja v obvladovanje poplavne ogroženosti. Poplave lahko povzročijo poškodbe, izgubo življenj, znatne gospodarske stroške, škodo za okolje in kulturno dediščino,“ je povedal Phil Wynn Owen, član Evropskega računskega sodišča, ki je pristojen za poročilo. „Ugotovili smo, da je imela direktiva EU o poplavah iz leta 2007 na splošno pozitivne učinke, vendar smo pri izvajanju odkrili slabosti v zvezi z dodeljevanjem sredstev.“

Revizorji so ugotovili, da se je z direktivo izboljšalo usklajevanje med državami članicami in Komisijo, in to predvsem zaradi vloge nadzora in spremljanja, ki jo ima Komisija, ter zaradi izmenjave znanja in najboljših praks. Ugotovili so, da so vse obiskane države članice začele izvajati načrte za obvladovanje poplavne ogroženosti, vendar so potrebne izboljšave. Pri ukrepih v zvezi s poplavami so obstajale slabosti v zvezi z dodeljevanjem sredstev: viri financiranja v načrtih za obvladovanje poplavne ogroženosti so bili le delno opredeljeni in zagotovljeni, financiranje čezmejnih naložb je bilo omejeno, sredstva pa večinoma niso bila dodeljena v skladu s

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče.

Celo poročilo je na voljo na www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – uradni govorec

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – tiskovni predstavnik

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

prioritetami. V enem od povodij so revizorji ocenili, da vrzel med načrtovanimi odhodki in razpoložljivimi sredstvi znaša več kot 1,1 milijarde EUR.

Večina držav članic je najboljšo stroškovno učinkovitost projektov, povezanih s poplavami, dosegla na podlagi analiz stroškov in koristi, vendar so revizorji pri uporabi teh analiz odkrili slabosti. Dve tretjini držav članic svojih načrtov nista osredotočili na projekte zelene infrastrukture, ki so stroškovno učinkovit način za zmanjšanje poplavne ogroženosti. Ena država članica je načrtovala uporabo sive infrastrukture, in sicer iz betona, za utrditev šestih kilometrov brega, ne da bi upoštevala možnost zelene rešitve.

Revizorji opozarjajo, da še vedno obstajajo pomembni prihodnji izzivi, ki se nanašajo na veliko bolj celovito vključevanje podnebnih sprememb, sistemov zavarovanja za primer poplave in načrtovanja rabe zemljišč v obvladovanje poplavne ogroženosti. Obiskane države članice npr. niso mogle upoštevati vpliva podnebnih sprememb na obseg, pogostost in lokacijo poplav. Poleg tega so običajno uporabile pretekle podatke, pri čemer obstaja tveganje, da ne odražajo prihodnjih vremenskih razmer ali možnih sprememb pogostosti in resnosti poplav.

Revizorji so Komisiji dali več priporočil:

- preveri naj, ali so države članice izboljšale odgovornost, tako da so v načrte za obvladovanje poplavne ogroženosti vključile količinsko opredeljive in časovno opredeljene cilje za ukrepe, povezane s poplavami,
- oceni naj, ali so države članice opredelile vire financiranja, ki so potrebni v skladu z načrti za obvladovanje poplavne ogroženosti, in določile ustrezen časovni okvir, in to tudi za čezmejne ukrepe v mednarodnih povodjih,
- sofinancira naj samo ukrepe, ki imajo prednost na podlagi cilja in ustreznih meril, kot je analiza stroškov in koristi, ter, če je ustrezno, na podlagi ocene čezmejnih vplivov,
- zagotovi naj skladnost nove protipoplavne infrastrukture, ki so jo v okviru načrtov zmanjševanja poplavne ogroženosti predlagale države članice, z okvirno direktivo o vodah,
- kadar države članice zaprosijo za sredstva EU za novo predlagano protipoplavno infrastrukturo, naj preveri, ali so preučile izvedljivost pomembnih zelenih ukrepov,
- preveri naj, ali načrti držav članic za obvladovanje poplavne ogroženosti vključujejo ukrepe za izboljšanje znanja in orodij, potrebnih za razumevanje vpliva podnebnih sprememb, vključno s hudourniškiimi poplavami in dviganjem morske gladine, ter ali so države članice boljše vključile vplive podnebnih sprememb v obvladovanje poplavne ogroženosti,
- preveri naj, ali so države članice načrtovale ukrepe za ozaveščanje javnosti o koristih zavarovalnega kritja proti poplavni ogroženosti in za povečanje kritja,
- preveri naj, ali so države članice svoje načrte za obvladovanje poplavne ogroženosti izkoristile za oceno tega, ali so pravila o načrtovanju rabe zemljišč ustrezno zasnovana in ali se uspešno izvajajo na območjih, ki jih ogrožajo poplave.

Pojasnila za urednike

Nujni in sanacijski ukrepi, povezani s poplavami, niso bili vključeni v obseg revizije, saj ne sodijo v okvir direktive o poplavah.

Sodišče bo kmalu objavilo tudi posebno poročilo o dezertifikaciji v EU.

Evropsko računsko sodišče predstavlja svoja posebna poročila Evropskemu parlamentu in Svetu EU ter zainteresiranim stranem, kot so nacionalni parlamenti, deležniki v gospodarstvu in predstavniki civilne družbe. Velika večina priporočil Sodišča se izvede, kar dokazuje, da je delo Sodišča koristno za državljane EU.

Posebno poročilo št. 25/2018 – Direktiva o poplavih: napredek pri oceni tveganj, izboljšati pa je treba načrtovanje in izvajanje – je na voljo na spletišču Sodišča (eca.europa.eu) v 23 jezikih EU.